

Motion till riksdagen 2021/22:3646

av **Marie-Louise Hänel Sandström och Sofia Westergren**
(båda M)

Reglering av tobaksprodukter

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att samtliga nikotinprodukter ska klassas som tobak om dessa inte utgör godkänt läkemedel, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.

Motivering

Åtta av tio (83 procent) tobaksdebuter sker i tonåren. Om unga inte skulle börja röka eller snusa skulle tobaksanvändandet kunna upphöra på en generation. Samtliga tobaksprodukter på marknaden medför allvarliga hälsorisker. Nikotinet, som är den starkt beroendeframkallande substansen i samtliga tobaksprodukter, medför även allvarliga hälsorisker som typ 2-diabetes, hjärt-kärlsjukdomar, fosterskador och psykisk ohälsa. Tobakslagen finns till för att skydda främst unga från att exponeras för tobak och tidigt fastna i ett skadligt beroende. Därför är det också förbjudet att rikta tobaksreklam till unga. Trots det uppger fler än en femtedel av tillfrågade 14–18-åringar att de ofta nås av tobaksreklam. Genom att uppkalla nya nikotinprodukter har tobaksindustrin kunnat kringgå tobakslagen och kan då marknadsföra sina nya produkter direkt till unga i sociala medier, vid festivaler och events, film, radio och tv.

Dessa nya tobaksprodukter smaksätts också med smaker som godis, kakor och glass, något som attraherar främst unga, och det sänker även tröskeln för att testa. Närmare sju av tio tror också att unga testar nya nikotinprodukter för att de verkar mindre farliga.

Idag är det rökförbud på allmänna platser, och det är ett steg för att nå målet om ett rökfritt Sverige år 2025. Syftet med ett rökfritt Sverige är att rökning inte längre ska utgöra ett dominerande folkhälsoproblem. Att då lansera vitt snus som mindre farligt och med det locka till sig nya tobaksanvändare är oetiskt. Vitt snus innehåller höga halter av nikotin som framställs av tobak och utgör ytterligare en produkt som lockar barn in i ett livslångt nikotinmissbruk. I juni 2020 publicerade SBU en systematisk översikt som fastställde sambanden mellan snus, e-cigaretter och tobaksrökning.

Marie-Louise Hänel Sandström (M)

Sofia Westergren (M)